

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Erilaisten oppijoiden liitto kiittää lausuntopyynnöstä. Kommentoimme esitysluonnosta erityisesti oppimisen vaikeuksia kokevien opiskelijoiden näkökulmasta.

Kokonaisuudessaan ammatillista koulutusta ja lukiokoulutusta koskeva muutosesitys vaikuttaa hyvin perustellulta ja tarpeelliselta. Se selkiyttää vallitsevaa tilannetta ja pyrkii estämään niin koulutuksen tilaajien toimintaan kuin opiskelijoihin liittyvät väärinkäytökset.

EO-liiton käsityksen mukaan lakiehdotuksessa turvataan opiskelijan oikeudet muuten varsin hyvin, mutta maininnat opiskelijan oikeudesta oppimisen ja opiskelun tukeen puuttuvat kokonaan. Kuitenkin tiedetään, että erilaiset oppimisen vaikeudet (kuten lukivaikeus, matematiikan vaikeus, hahmottamisen vaikeus ja neuropsykiatrisista ominaisuuksista johtuvat oppimisen vaikeudet) ovat yleisiä kaikissa maissa. Oppivelvollisuusikäiset ovat lähtökohtaisesti oikeutettuja tukeen, mutta niin maksullisen tilauskoulutuksen kuin EU/ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden osalta siitä ei todeta mitään. Tarpeellinen lisäys tekstiin voisi olla esimerkiksi näin: ”Tilauskoulutusta koskevissa sopimuksissa tulee tilauskoulutuksen tilaajan ja tilauskoulutuksen järjestäjän sopia oppimisen ja opiskelun tuen turvaamisesta, jotta esimerkiksi erilaisia oppimisen vaikeuksia omaavien opiskelumahdollisuudet toteutuisivat yhdenvertaisesti.”

Opiskelumaksujen perimisen mahdollisuus EU/ETA-maiden ulkopuolisilta on tässä lakiehdotuksessa määritellyllä tavalla EO-liiton mielestä kannatettavaa. Myös maksuperusteisuuden ja -määrän uudistaminen esitetyllä tavalla on perusteltua, kunhan siinä huomioidaan edellä mainittu opiskelun tuki.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Kokonaisuudessaan ammatillista koulutusta ja lukiokoulutusta koskeva muutosesitys vaikuttaa hyvin perustellulta ja tarpeelliselta. Se selkiyttää vallitsevaa tilannetta ja pyrkii estämään niin koulutuksen tilaajien toimintaan kuin opiskelijoihin liittyvät väärinkäytökset.

EO-liiton käsityksen mukaan lakiehdotuksessa turvataan opiskelijan oikeudet muuten varsin hyvin, mutta maininnat opiskelijan oikeudesta oppimisen ja opiskelun tukeen puuttuvat kokonaan. Kuitenkin tiedetään, että erilaiset oppimisen vaikeudet (kuten lukivaikeus, matematiikan vaikeus, hahmottamisen vaikeus ja neuropsykiatrisista ominaisuuksista johtuvat oppimisen vaikeudet) ovat yleisiä kaikissa maissa. Oppivelvollisuusikäiset ovat lähtökohtaisesti oikeutettuja tukeen, mutta maksullisen tilauskoulutuksen osalta siitä ei todeta mitään. Tarpeellinen lisäys tekstiin voisi olla esimerkiksi näin: ”Tilauskoulutusta koskevissa sopimuksissa tulee tilauskoulutuksen tilaajan ja tilauskoulutuksen järjestäjän sopia oppimisen ja opiskelun tuen turvaamisesta, jotta esimerkiksi erilaisia oppimisen vaikeuksia omaavien opiskelumahdollisuudet toteutuisivat yhdenvertaisesti.”

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Ks. yllä

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Opiskelumaksujen perimisen mahdollisuus EU/ETA-maiden ulkopuolisilta on tässä lakiehdotuksessa määritellyllä tavalla EO-liiton mielestä kannatettavaa. Myös maksuperusteisuuden ja -määrän uudistaminen esitetyllä tavalla on perusteltua, kunhan siinä huomioidaan edellä mainittu opiskelun tuki.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Opiskelumaksujen perimisen mahdollisuus EU/ETA-maiden ulkopuolisilta on tässä lakiehdotuksessa määritellyllä tavalla EO-liiton mielestä kannatettavaa. Myös maksuperusteisuuden ja -määrän uudistaminen esitetyllä tavalla on perusteltua, kunhan siinä huomioidaan edellä mainittu opiskelun tuki.

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

Reinikainen Sarianna
Erilaisten oppijoiden liitto ry